

ЦЕНТЪР ЗА СПЕЦИАЛНА ОБРАЗОВАТЕЛНА ПОДКРЕПА
„СТЕФАН ВАСИЛЕВ”
СВИЛЕНГРАД, УЛ. ”МАКСИМ ГОРКИ” № 2А
тел: 0379-71651; e-mail: pui_svilengrad@abv.bg
<http://csop-svilengrad.com>

УТВЪРЖДАВАМ:.....
БИНКА КАШЕРОВА
Директор на ЦСОП „Стефан Василев“
гр.Свиленград

ТЕРАПЕВТИЧНА ПРОГРАМА

ДПЛР/ ПСИХО-СОЦИАЛНА РЕХАБИЛИТАЦИЯ

учебна 2025/2026 година

Изготвена от:
Ваня Казазян - психолог

Кратко представяне на програмата:

Психо-социалната рехабилитация е комплекс от дейности за подпомагане на учениците със затруднения, увреждане или разстройство на тяхното психично здраве. Психо-социалната рехабилитация се предоставя на отделен ученик въз основа на оценката на индивидуалните му потребности

Дейностите за психо-социална рехабилитация, както и тяхната продължителност се предоставят и изпълняват съгласно плана за подкрепа на отделния ученик.

Целта на програмата по психо-социалната рехабилитация се свързва с устойчиви промени в трите ключови за развитието на децата сфери- образователната среда в училище, семейството и личностното развитие на детето.

Очаквани резултати:

- ✓ обогатена познавателна сфера;
- ✓ подобрена емоционална сфера и поведенческо функциониране;
- ✓ подобрени комуникативни и социални умения;
- ✓ стимулирани сензорни функции (зрение, осезание, слух, обоняние);
- ✓ умения за контролиране и поддържане на мускулното напрежение, както и способност да поддържа тялото си в покой;
- ✓ подобряване на чувствителността на рецепторите за допир;
- ✓ разпознаване на форми и разграничаване на цветовете в околната среда.

Разпределение на съдържанието:

<i>Дейности</i>	<i>Теми</i>	<i>Компетентности като очаквани резултати от терапията / констатации</i>
Диагностика-входяща, в края на 1 срок, в края на учебната година; текущо наблюдение	Функционална диагностика и оценка на индивидуалните потребности на ученика :	

	интелектуално и познавателно развитие, комуникативни умения, моторно-двигателни умения, емоционално-поведенческо развитие, потенциални възможности и умения за самостоятелен и независим живот.	
Познавателно развитие	<p>Фина моторика, конскруктивен праксис, зрително-моторна координация и графомоторика:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Графарентни рамки и зашриховане; 2. Графическа диктовка; 3. Оконтуряване на предметни изображения, зашриховане в различни направления; 4. Рисуване на фриз по образец; 5. Завързване, отвързване, затягане на шнурове, копчета и др., хващане, пущане; 6. Рисуване на геометрични фигури (окръжност, квадрат, триъгълник); 7. Рисуване с две ръце; 8. Отпечатьци; 9. Дорисоване на симетрични половини в изображения; 10. Работа с хартия- късане, мачкане, изрязване, лепене; 11. Работа с пластични материали; 12. Игри с пясък; 13. Работа с конструктор, магнитни лабиринти; 14. Работа с природни и подръчни материали; 15. Конструктивно моделиране на предмети от хартия; 16. Сортиране и пренос на модели; 17. Низанки; 18. Дорисуване на липсващ детайл. <p>Развитие на паметта</p>	Развита фина моторика, билатерална моторна координация, хващане на предмети и манипулация.

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Липсващ детайл; 6. Допълване на образи; 7. Класификация, изключване на излишния предмет; 8. Скрити предмети; 9. Скрити изображения; 10. Познай предмета; 11. Кой предмет изчезна; 12. Намиране на двойки; 13. Верижка на действията; 14. Логически редици; 15. Шифрограма. <p>Пространствени и времеви представи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ориентиране по собственото тяло; 2. Движение в зададено направление в пространството; 3. Ориентиране в помещение (класна стая); 4. Определяне на разположението на предметите в помещението; 5. Ориентиране в помещение, понятията «далече — близко»; 6. Ориентиране в помещение и на улицата по словесна инструкция; 7. Моделиране на пространствените ситуации по инструкции от педагога (разместване на мебелите в стаята); 8. Денонощие. Части от денонощието; 9. Последователност на събитията; 10. Понятията - «днес», «утре», «вчера»; 11. Седмица. Дните на седмицата; 12. Месеците в годината; 13. Годишни времена; 	<p>Обогатяване на набора от проба и грешки. Развиване на нагледно-действено мислене за двуизмерни обекти. Класифиране, групиране.</p>
--	--	---

	<p>14. Работа с часовник/ модел на часовник (циферблат, стрелки);</p> <p>15. Мерни единици за време (секунда, минута, час);</p> <p>16. Работа с календар и модел на календарна година;</p> <p>17. Последователност на основните жизнени събития;</p> <p>18. Възрастта на хората;</p>	
<p>Комуникативни и социални умения</p>	<p>1. Ежедневни поздрави и обръщения;</p> <p>2. Изреченията, които използваме...;</p> <p>3. Вълшебните думички - Благодаря, Моля, Извинявай;</p> <p>4. Приказки с поучения;</p> <p>5. Разказване на истории;</p> <p>6. Добри и лоши примери в ситуация;</p> <p>7. Слушане-чуване;</p> <p>8. Ролеви игри- професии;</p> <p>9. Аз мечтая;</p> <p>10. Умения за самостоятелно изпълнение на поставена задача от няколко стъпки;</p> <p>11. Формиране на усещане за принадлежност към определена група и групови взаимоотношения;</p> <p>12. Моите умения и моите възможности;</p> <p>13. Извинение /Емоционално регулиране;</p> <p>14. Дефиниране на проблеми;</p> <p>15. Пъзел от семейство;</p> <p>16. Дом и семейство;</p> <p>17. Приятелство;</p> <p>18. Ценните неща в живота;</p> <p>19. Доверието</p>	<p>Разбиране и приемане гледната точка на другия.</p> <p>Достигане до съгласие.</p> <p>Управление на гнева.</p> <p>Умения за самоутвърждаване.</p> <p>Участва в ролеви и въображаеми игри.</p>

<p>Поведенческо и емоционално развитие</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Разпознаване на емоциите – собствените и на другите, изразяване на чувства, даване на обратна връзка; 2. Изграждане на толерантност и търпимо отношение към другия; 3. Редуциране на неприемливо / нежелателно поведение; 4. "Барометър на емоциите или как се чувстваш днес" 5. Декодиране на съобщение; 6. Дискусия; 7. Ролеви игри; <ol style="list-style-type: none"> 1. / Емоционални карти, карти "Лицеви изражения", карти „ Разрешаване на конфликти”, „ Детективът и емоциите”, „ Гневна възглавница”, „ Емоционални топки”/ 	<p>Обогатяване на речника, умения за изразяване на емоции, разпознаване на мимики и жестове.</p> <p>Развита на емоционалната интелигентност на учениците.</p>
<p>Практически упражнения за сензорна стимулация. Релаксиращи и стимулиращи упражнения</p>	<p>Практически упражнения за сензорна стимулация – тактилно развитие</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Движения и пози за горни и долни крайници – сензорна пътека; 2. Имитационни движения и пози (животни, природни явления); 3. Чрез опипване определяне величината на предметите; 4. Чрез опипване определяне различни свойства на предметите – меки, твърди, студени, топли; 5. Ровене в пясък или семена - търкане, триене с пръсти и длани; 6. Рисуване на фигури, цифри, букви, шарки с пръстите или с помощта на предмети в пясък, бутане на колички, строене на пътища; <p>Рисуване с лепкави материали – оставяне на следи и рисуване с потопен палец;</p> <p>Практически упражнения за сензорна стимулация –вестибуларни и проприоцептивни дразнения</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Маршируване, скачане, подскачане, пълзене; 	<p>Подобрена способност за интегриране на сензорната информация чрез прилагане на дейности с голям набор от сензорни стимули;</p> <p>Създаване на положителен емоционален фон. Преодоляване на тревожни преживявания и страх.</p>

2. Изпълняване на действия и следване на инструкции (в, до, горе, долу, пред, зад и др.);
3. Сядане, ставане, клякане при определена последователност;
4. Изпълняване на упражнения за фината моторика на ръцете (изпълняване, имитиране на фигури с пръсти - „покрив на къща”, „уши на заек”);
5. Ориентиране по собственото тяло;
6. Извършва движение в зададено направление в пространството;
7. Ориентира се в помещение (класна стая);

Практически упражнения за сензорна стимулация – стимулация на зрително и слухово

1. Звукова имитация;
2. Определяне на посоката на звука в пространството;
3. Изпълняване на действия по звуков сигнал;
4. Игрови упражнения за формиране на чувство за ритъм;
5. Обследване на предмети, състоящи се от 2—3 детайла;
6. Сравняване по зададен признак;

Цвят, форма, величина;

Релаксиращи и стимулиращи упражнения в активизиращ и релаксиращ блок

1. Упражнения за релаксация на различни мускулни групи на тялото;
2. Релаксация и игра в мека среда и с тактилни изделия;
3. Релаксиращи упражнения за емоционално разтоварване.

Методи на работа използвани в психо-социална рехабилитация: Корекционни игри и упражнения; тренинги за социални умения; метод на съвместната работа; решаване на проблемни ситуации; експериментиране.

Методи на оценяване: Обективно наблюдение, анализ на продуктите от дейността, психодиагностични- въпросници, тестове, социометрия, метод на експерименталната/ симулативната игра, методи за изследване на разбирането и мислене.

Дейностите по психо-социална рехабилитация се провеждат в кабинета на психолога и сензорна стая.